

domum ecclesie solutam quietam appellaretur nos omnes et ipse frater noster petrus omnes alias res que ipsi fratri nostro pertinebant mobiles et immobiles. filiis suis solutas et quietas appellavimus. et ipsi prefatam domum ecclesie nostre in perpetuum solutam et quietam appenderunt. et contra omnes homines eandem domum ecclesie nostre semper testificantes. de ipsa nobis debent perpetui (sic) existere defensores nobis utique presentia bonorum testium quorum nomina subius leguntur. de eadem domo omnem voluntatem nostram faciendi licentiam tribuentes. factum est hoc anno dominice incarnationis. M.^oC.^oLXXIII. mense julii. vi. Indictionis. Regnante domino nostro gloriosissimo rege .W. secundo. Regni eius anno viij.

(a) lccirco. (b) secum.

Arch. di Stato di Palermo. — Tabulario vescovile di Cefalù, Cod. n. 131, fog. 9, del sec. XIII.

LXIV.

1174, 30 Decembre, Ind. VIII.

Alessandro III conferma l'edificazione del Monastero di *S. Maria de Latinis* in Palermo fatta da Matteo Vicecancelliere e ne prescrive la regola.

Alexander episcopus servus servorum dei, dilectis in Christo filiabus Marocte Abbatisse monasterii Sancte Marie de Latinis eiusdem sororibus, tam presentibus quam futuris regularem vitam professis imperpetuum. Cum monasterium in quo divinis estis obsequiis mancipate a dilecto filio nostro Mattheo regio vicecancellario pia sit consideratione constructum, et propriis dotatum redditibus, dignum est et consentaneum rationi ut monasterium ipsum preter comune debitum obtentu predicti

namque siquam pro sua inopia respuetis, donec aliqua de numero constituto defuerit, propter quod iuste secundum regulam debeat reprobari. Et quia pro numero monialium, quas prediximus indumenta et cotidiana stipendia sunt satis liberaliter constituta, statutum est ut quamdiu de predicto numero monialium defuerint aliquae refectiones earum que defuerint in mensis refectoriis cotidie apponatis, et tam refectiones ipsas quam id quod pro indumentis earum aliisque necessariis est statutum donec prefinitus numerus compleatur, pauperibus erogetis. Si que vero mulieres prefati vicecancellarii consanguinitatis linea contingentes ibi voluerint fieri moniales, eas omni tempore gratis sine percuntactione qualibet recipiatis, siquidem locus vacaverit, statutarum. Duos cappellanos senes et honestos habebitis, qui cotidie ibi missas tam pro vivis quam pro defunctis celebrent: nec cappellanos ipsos infra claustrum monasterii eiusdem aliquando permictatis intrare, nisi cum opus fuerit pro danda penitentia vel eucharistia. In foris etiam habebitis hostiarium in exteriori porta monasterii senem et honestum; qui secundam portam pro quolibet negotio intrare nullatenus permictetis, sed semper custodiat exteriorem portam monasterii pro dandis et recipiendis responsis, et semper iacebit extra monasterium ipsum. Monasterium autem predictus vicecancellarius ab omni iure conditionis vel successionis heredum suorum liberum et absolutum semper statuit esse, preter hoc solum, quod eodem vicecancellario vivente suo, reservatum est potestati, scilicet ut ibi electiones fiant cum suo consilio et assensu, et administratio et ordinatio omnium rerum ipsius monasterii suo consilio tractentur et ordinentur. Abbatisse vero vel monialibus eiusdem monasterii nullo

meliorationem ipsius monasterii causa commutationis interces-
serit. Heredibus vero suis idem vicecancellarius nullam reli-
quit licentiam nec facultatem aliquam reservavit de electionibus
ibi celebrandis vel concedendis : sed potius eis de omnibus
rebus monasterii tam stabilibus quam mobilibus aliquid di-
strahendi vel obligandi seu alienandi omnem facultatem ad-
emit ; immo statuit, ut post decessum suum electiones in ipso
monasterio libere (stent) absque aliqua contradictione secundum
preceptum et regulam Beati Benedicti. Hoc autem solum de

illis, et omnibus sicut ipse statuit in authenticis scriptis
redegit, non erogaveritis, iidem heredes vicecancellarii sicut
in eodem scripto continetur per omnia faciant adimpleri. In-
terdicimus namque, et auctoritate apostolica sub interminatione
anathematis prohibemus, ne quis ea que super his aut super
aliis sive de anniversariis et elemosinis faciendis vel de tenendo
ordinantur de aliis omnibus (1), que statuta sunt, sicut in predi-
ctis authenticis scriptis plenius continetur infringere audeat vel
quomodolibet irritare; sed perpetuis temporibus firma et illi-
bata permaneant. Nec aliquis possessiones vel redditus mona-
sterio vestro concessas vel concedendas temeritate qualibet
vestris, que post vos successerint subtrahere vel auferre pre-
sumat. Decretis quoque Mauritanis ecclesiis de quodam Ca-
sa contra Cardinem quod sit in Mauritanis Parochiam
vocatum perperam occurrere, sicut per eandem Pa-
trarcham contra Mauritanis episcopis recte cum veneris

sui capituli contulit, et scripto authentico roboravit tam vobis quam monasterio vestro, auctoritate apostolica confirmamus, prohibentes, ne quis vos tenere, et eandem decimam impetere aliquando audeat vel accipere. Ad hec ex authentico scripto venerabilis fratris nostri Gualterii, nunc Archiepiscopi tunc Electi Panormitani, nobis innotuit, quod ipsum monasterium vestrum cum omnibus rebus et possessionibus suis, quas modo habet vel habere vel, auctore Domino, in posterum est habiturum, ab omni servitio et exactione de consilio et assensu canonicorum suorum, liberum esse statuit. Ita quidem quod non liceat ei vel successoribus suis aut aliquis de Panormitana ecclesia quicquam inde demere vel exigere. preter annum et statutum censum duas videlicet libras incensi, quas ipsum monasterium eis annuatim exolvat in festo assumptionis Beate Marie, dedicabitur autem ipsum monasterium ab Archiepiscopo Panormitano vel ab alio suffraganeo ad petitionem predicti vicecancellarii vel Abbatisse ipsius monasterii tempore competentis. Concessit etiam idem Archiepiscopus, de concilio fratrum suorum, predicto monasterio cimiterium pro toto conventu monialium et pro universis hominibus monasterii, et pro eis qui fuerint de domo et familia eiusdem vicecancellarii et heredum suorum, si in ipso cimiterio eligerint seppelliri, quibus etiam ab ipso monasterio Eucharistia et penitentia pariter debuntur si voluerint. Statuit etiam idem Archiepiscopus quod moniales eiusdem monasterii semper electiones libere faciant de quacumque moniali voluerint, et postquam electionem fecerint ipsam electionem presentant. Panormitano Archiepiscopo benedicendam, quam Panormitanus Archiepiscopus benedicet, nisi aliqua causa in ea fuerit pro qua de jure debeat reprobari. Abbatisa vero Panormitano Archiepiscopo de spiritualibus obedientiam faciet et servabit. Moniales ad petitionem Abbatisse sive in monasterio suo sive in maiori ecclesia Panormitana benedicantur ab eodem Archiepiscopo, vel ab aliquo suffraganeo. Preterea statuit prefatus Archiepiscopus, ut si Abbatisa fuerit de criminalibus accusata, coram Archiepiscopo inde respondeat, ac moniales de omnibus Abbatisse iudicio

✠ Ego Arditio Diaconus Cardinalis Sancti Theodori subscripsi.

Ego Vitelbus Diaconus Cardinalis sanctorum Sergii et Bacchi subscripsi.

Datum Ferentini per manus Gratiani Sancte Romane ecclesie subdiaconi et notarii III. Kalendas Januarii Indictionis VIII. Incarnationis Dominice Anno MCLXXIV. Pontificatus vero Domini Alessandri Pape III. anno XVI.

(Segue il monogramma del *Bene valete*).

Dal *Tabul. del Monastero di S. Maria del Cancelliere Palermo*, Ant. Amico, Ms. B. C. Palermo, Qq. H. 9 f. 207 della nuova numerazione, 216 dell'antica.

Mon. Cancell. di Pal. Arch. St. Pal., filza 367 (1).

LXV.

1175, Ind. VIII.

Riccardo canonico di Cefalù dichiara avere ottenuto dal vescovo la rettoria della Chiesa di S. Lucia in Mistretta, in cambio della donazione di tutti i suoi beni dopo la sua morte.

Quoniam ignorantia mater errorum bene gestorum seriem sub sue oblivionis profundo iugiter conatur demergere. amica eternitatis prudentia memoria comite huius proposito scriptorum ordine contradicit. Idcirco ego. Riccardus chephaludensis quondam canonicus litterarum comendo memorie. quod qui quondam ab ecclesia irrationabiliter et sine causa digrediens.

(1) Leggesi nel margine inferiore dell'ultimo foglio: « Presentavit quondam Riccardus Indictionis ex parte monasterii Sancte Marie de Cancellario ».